DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ORTAOKUL İMAM HATİP ORTAOKULU

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 6

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 6

TEMEL DEĞERLERİMİZ

Neler Öğreneceğiz?

1. Toplumumuzu Birleştiren Temel Değerler
2. Dinî Bayramlar, Önemli Gün ve Geceler

- **Sizce bir toplumun ortak değerleri nelerdir ?**

1. Toplumumuzu Birleştiren Temel Değerler

- İnsanları bir arada tutan ve bir toplum oluşturmalarını sağlayan bazı değerler vardır.
- Bu değerler sayesinde bireylerin sevgi, saygı ve hoşgörü ile bir arada yaşama kültürü gelişir.

DEĞER

Üstün nitelik, meziyet, kıymet anlamına gelen bu kavram, bir ulusun sahip olduğu maddi ve manevi ögelerin bütünüdür.

Toplumumuzu ayakta tutan, birlik beraberliğimizi sağlayan temel değerlerimiz

- İnsan, bireysel ve toplumsal yönü olan varlık olduğu için topluluk halinde yaşar.

- Topluluk halinde yaşamanın ilkelerini belirleyen unsurların başında din gelir.

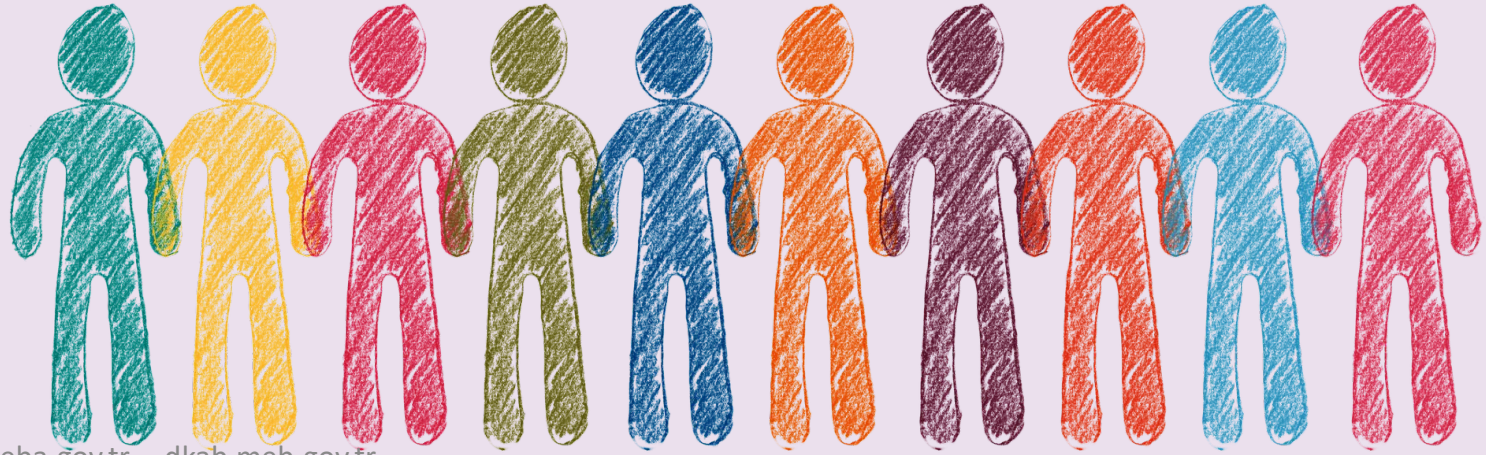

DİN

Sözlük Anlamı

Âdet, yol, gidişat.

Terim Anlamı

Akıl sahibi insanları kendi istek ve hür iradeleri ile hayırlı olan şeylere götüren ilahi kanunlar.

- Toplumda birlik ve beraberliğin sağlanması, dinî ve millî değerlerin yaşanabilmesine bağlıdır.

- İslam dininde toplumsal bütünleşme, birlik ve beraberlik en önemli değerlerden biridir.
- Bu bütünleşme de öncelikle tevhit inancıyla sağlanır.

- İslam'da inananlar, Allah karşısında eşittir.
- Irkları, dilleri, renkleri ne olursa olsun ayrım yapılmaz.

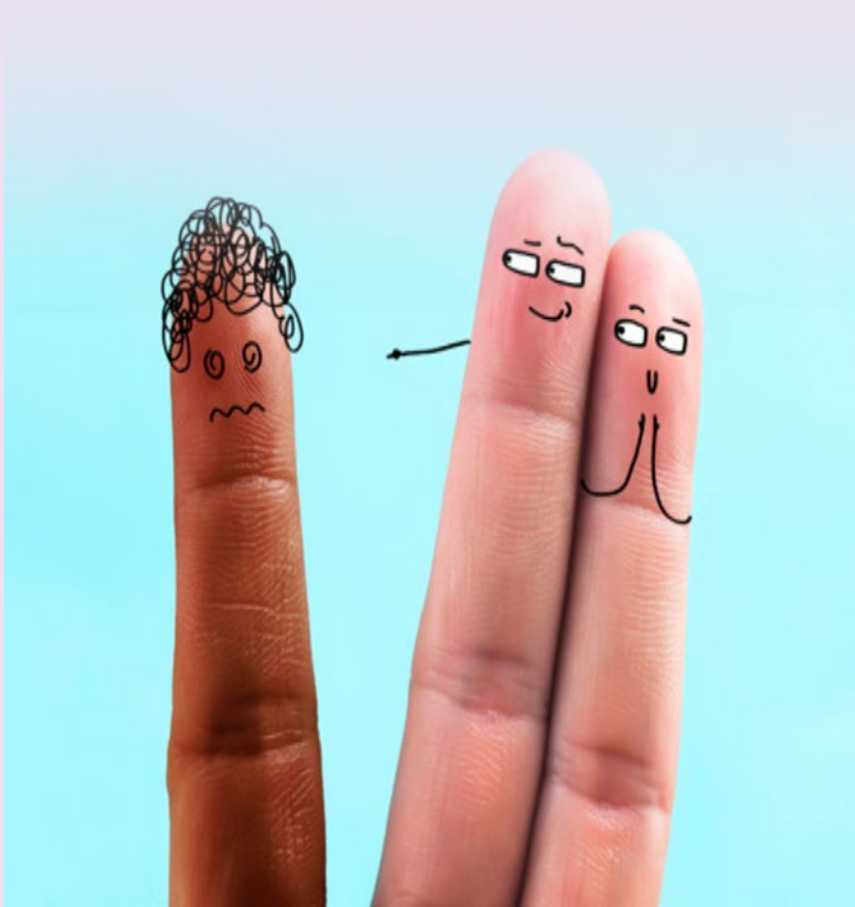

- **“Göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin farklı olması da onun (varlığının ve kudretinin) delillerindendir. Şüphesiz bunda bilenler için elbette ibretler vardır.”**

(Rûm suresi, 22. ayet.)

- İslam tarihinde din kardeşliğinin en güzel örneği Ensar-Muhacir kardeşliğidir.
- Bu kardeşlik günümüz Müslümanlarına da örnek olmuştur.

- İslam'da Allah'a gönülden bağlı olan, O'na itaat eden, inancında ve davranışlarında samimi olmaya çalışan herkes Allah katında değerlidir.

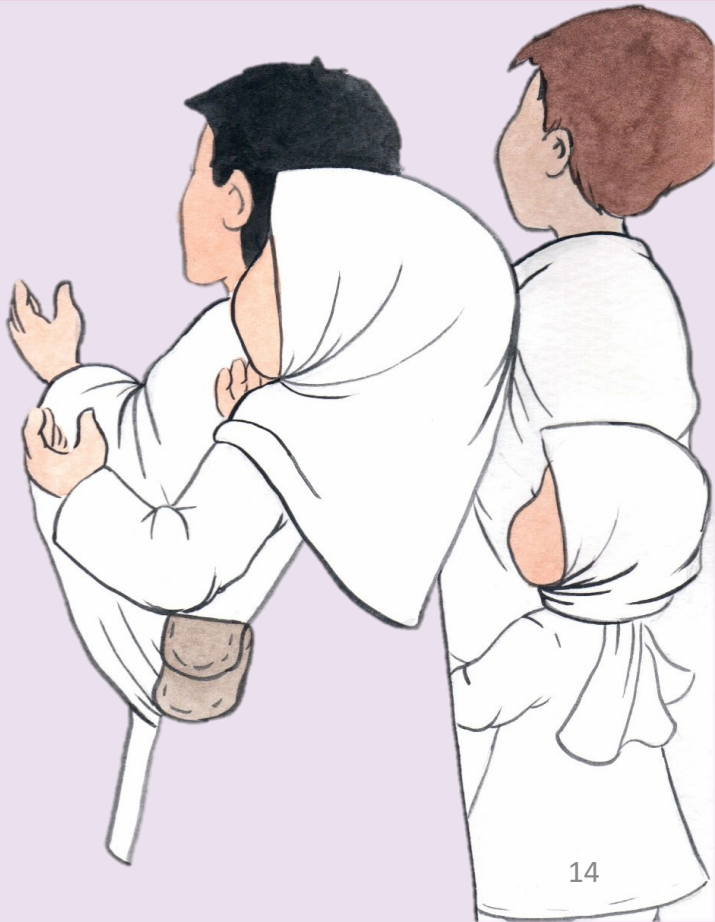

- **"...Şüphesiz, Allah katında en değerliniz, O'na karşı gelmekten en çok sakınanızdır. Allah bilendir, haberdardır."**

(Hucurât suresi, 13. ayet.)

- İslam'da toplumsal birlik ve bütünlüğü, sosyal hayatın düzenini bozan, insanları birbirine düşüren kötü davranışlar yasaklanmıştır.

İsraf
İftira
Yalan
Cimrilik
Kıskançlık
Hırsızlık
Dedikodu

- İnsanları birbirine yaklaştıracak, sevgi, dostluk, kardeşlik duygularını canlandıracak davranışlar ise emredilmiştir.

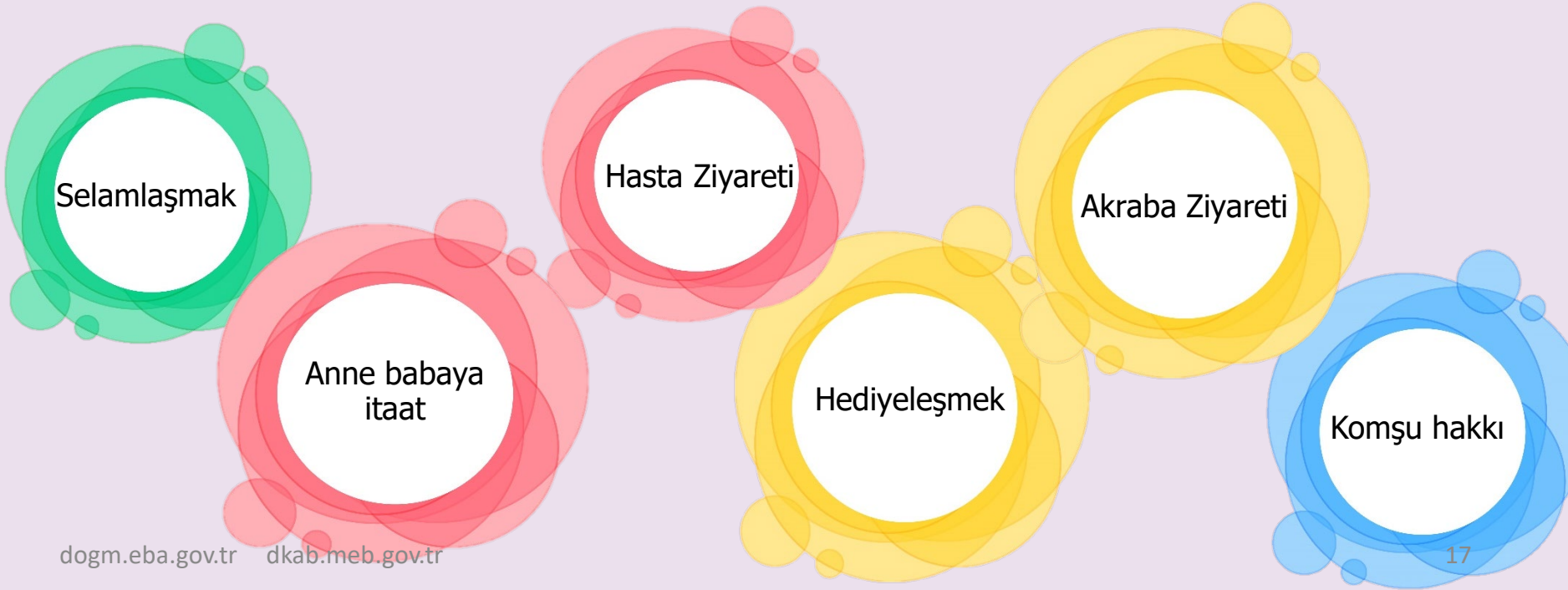

- Allah'ın emir ve yasakları, toplumun mutlu ve huzurlu olarak bir arada yaşayabilmesi için gereklidir.

- Kur’an-ı Kerim’de Müslümanların birbirlerini iyiliğe teşvik edip kötülükten sakındırmaları emredilmiştir.

“...İyilikte ve kötülükten sakınmakta yardımlaşın, günah işlemek ve aşırı gitmekte yardımlaşmayın...”

(Mâide suresi, 2. ayet.)

- Kur’an-ı Kerim’de aile, akraba ve komşulara iyi davranmak da tavsiye edilmiştir.

“...Ana babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolcuya ve elinizin altında bulunan kimselere iyilik edin. Allah, kendini beğenip övünenleri elbette sevmez.”

(Nisâ suresi, 36. ayet.)

- *"Kim Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsa, misafirine ikramda bulunsun. Kim Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsa, akraba ile irtibatını sürdürsün..."*

(Buhârî, Edeb, 85.)

Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı altıdır.

Onunla karşılaştığın zaman selâm ver.

Hastalandığında onu ziyaret et.

Seni davet ettiğinde git

Senden nasihat istediğinde nasihat et.

Aksırıp Allah'a hamd ettiğinde ona duayla karşılık ver.

Öldüğünde cenazesine katıl.

Müslim, Selâm, 5.

- İbadetler, hem birey ile Allah arasında hem de inananlar arasında bağ oluşturur.
- İbadetler, kişilerde ahlaki değerlerin yerleşmesine ve pekişmesine yardımcı olur. İnsanlar arasındaki sevgi ve muhabbet bağlarını kuvvetlendirir.

- **Cami** kelimesi; toplayan, bir araya getiren anlamına gelir.

- Camide Allah'ın huzurunda olan Müslümanlar her türlü sosyal, kültürel, mesleki farklılıkları bir kenara bırakır ve Allah'a kulluk etmek amacıyla aynı safta birleşir.

Peygamber ve Ehl-i Beyt Sevgisi

- "Ev halkı" anlamına gelen **ehl-i beyt**, İslam'ın ilk dönemlerinden beri Hz. Peygamberin ailesi ve soyu için kullanılan bir tabirdir.

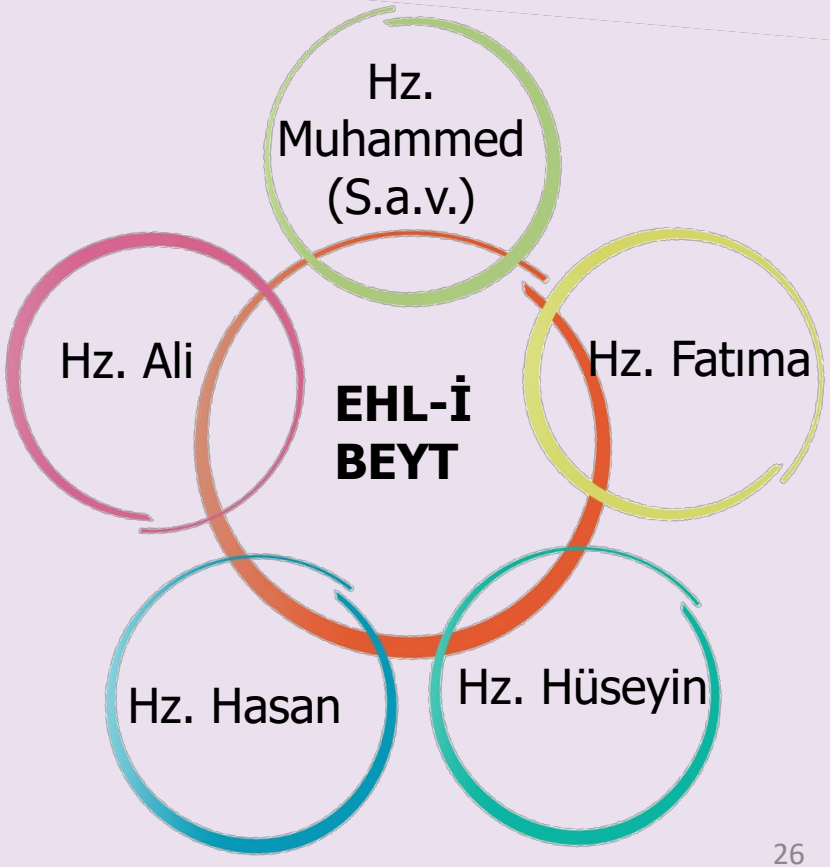

- İslam toplumunda sevgi ve dostluğun kaynağı, kardeşlik ve yardımlaşmanın ortak noktalarından biri ehl-i beyttir.

- Tüm Müslümanlar ehl-i beyti samimiyetle sever. Bu sevginin temelinde Hz. Peygamber sevgisi vardır. Peygamber sevgisinin temelinde ise Allah sevgisi vardır.

Vatan, Millet ve Bayrak Sevgisi

- Vatan, bayrak, milli marş gibi değerler toplumda birliği sağlayan ortak değerlerin en önemlilerindendir.

- **Vatan** denilen toprak parçası, bir milletin bağımsız olarak yaşadığı yerdir.

- Din, dil, tarih ve kültür birliği içinde aynı toprak parçası üzerinde yaşayan insan topluluğuna **millet** denir.

- İnsanların bir yeri vatan olarak benimsemeleri için din, dil, örf, adet, gelenek ve görenek gibi manevi unsurlara ihtiyaç vardır.

- Vatanı ve milleti sevmek, korumak, savunmak da kutsal bir görevdir.

- Hz. Peygamber de doğup büyüdüğü Mekke'yi çok sevmiş, bu sevgisini şu sözlerle dile getirmiştir:

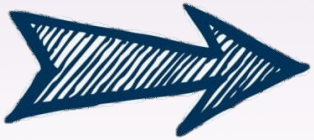

- *"(Ey Mekke!) Vallahi sen Allah'ın en hayırlı ve Allah'a en sevimli olan beldesisin. Senden çıkarılmış olmasaydım seni asla terk etmezdim."*

(Tirmizî, Menâkıb, 68.)

- Bayrak, bir milletin bağımsızlığının, birlik ve beraberliğinin sembolüdür.
- Rengini şehitlerimizin kanından alır.

- Bağımsızlığımızın sembollerinden biri de İstiklal Marşı'dır.
- Millî Şairimiz Mehmet Akif ERSOY, hürriyetin sembolü bayrağımızın şerefle dalgalanması için atalarımızın yaptığı fedakârlıkları millî marşımızda anlatmıştır.
- Bu fedakârlıkları hatırımızda tutmak, törenlerde millî marşımızı samimiyetle okumak hepimizin görevidir.

- Vatan, millet, bayrak gibi kutsal değerleri canı pahasına savunup bu uğurda yaralananlara **gazi**, ölenlere ise **şehit** denir.

- İslam'da şehitlik ve gazilik en yüce mertebelerdendir.

- Vatanı savunmak, sadece sahip olunan toprakları korumak değildir. Üzerinde yaşayan insanların dinini, canını, malını korumak, huzur içinde yaşamalarını sağlamaktır.

- **“Allah yolunda öldürülenlere ‘Ölüler’ demeyin, zira onlar diridirler, fakat siz farkında değilsiniz.”**

(Bakara suresi, 154. ayet.)

- Şehit ve gaziler vatan, ezan, bayrak gibi değerleri korumak için gözlerini kırpmadan canlarını ortaya koymuşlardır.

- Bu topraklarda Kurtuluş Savaşı başta olmak üzere sayısız kahramanlıklar yaşanmıştır.

- 15 Temmuz'da sergilenen kahramanlık da bunun son örneklerindendir.

- **İslam dininde önemli gün ve geceler hakkında neler biliyorsunuz?**

2. Dinî Bayramlar, Önemli Gün ve Geceler

- Dinî bayramlar, önemli gün ve geceler toplumsal bütünleşmeye katkı sağlayan unsurlardır.
- Kandiller, cuma günleri, Ramazan ve Kurban Bayramları; toplumu bütünleştiren, birlik beraberlik duygusunu pekiştiren özel günlerdir.

- Cuma günü "toplamak, bir araya getirmek, toplanılan gün" anlamına gelir.

- *Hz. Peygamber, bugünün önemini şöyle açıklamıştır: "Güneşin doğduğu en hayırlı gün, Cuma günüdür..."*

(Müslim, Cuma, 18.)

Cuma günlerinde

Müslümanlar, büyük kalabalıklar halinde toplanır.

Allah'ı anmak ve ibadet etmek için Cuma namazı kılınır.

Sadece namaz kılınmaz, onun öncesinde hutbe okunur.

Dinî ve millî bakımdan önemli olan ve toplumca kutlanan günlere denir.

İslam dininde iki büyük bayram vardır.

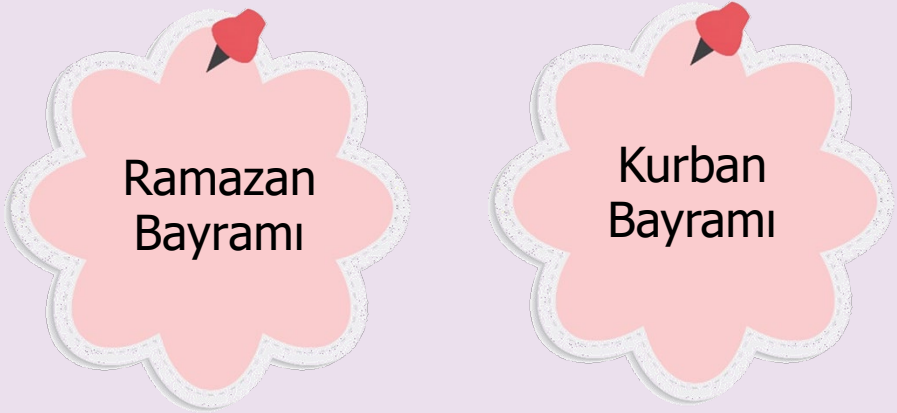

1. Bayramlarda büyüklerimizin ellerini öpüp, hayır dualarını almalıyız.

2. Akraba ve komşularımızla bayramlaşmalı, onlara karşı güler yüzlü olmalıyız.

3. Hasta olan tanıdıklarımızı ziyaret etmeli, geçmiş olsun dileklerimizi iletmeliyiz.

4. Mezarlık ziyareti yaparak, bizden dua bekleyen yakınlarımızın ruhları için dua etmeliyiz.

5. Dargın olanları barıştırmaya çalışmalı, çevremizdeki insanlara iyi davranmalıyız.

6. Kırıcı ve incitici davranışlardan uzak durmalıyız.

- Müslümanlar, cuma ve bayramlar dışında bazı gün ve geceleri de mübarek kabul etmişlerdir.

- Müslümanlar tarafından mübarek sayılan bu özel gecelere **kandil** denir.

Mevlid kandili

- Hicri takvime göre Rebîuevvel ayının on ikinci günüdür ve Peygamberimizin dünyaya geldiği gecedir.
- Bu gecede Hz. Peygamber'e salat ve selam getirilir, onun örnek şahsiyetinden ve davranışlarından bahsedilir.

Regaip Kandili

- Recep ayının ilk cuma gecesidir.
- Bu gecede dua etmek, Allah'tan bağışlanma dilemek, Kur'an-ı Kerim okumak, Hz. Peygamber'e salatüselam getirmek ve ibadet etmek tavsiye edilmiştir.

Miraç Kandili

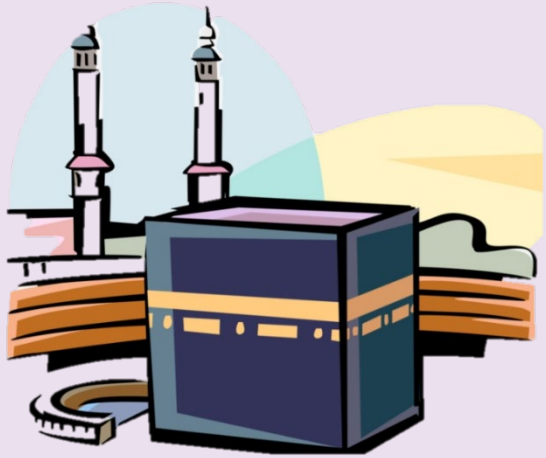

- Recep ayının yirmi yedinci gecesidir. Beş vakit namaz bu gecede farz kılınmıştır.

- Bu gecede Hz. Peygamber, Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya götürülmüş, oradan göğe yükseltilerek ona Allah'ın ayetleri ve olağanüstü nimetleri gösterilmiştir.

Berat Kandili

- Şaban ayının on beşinci gecesidir.
- Müslümanların günahtan kurtulup Allah'ın affını elde etmeyi umdukları gecedir.
- Hz. Peygamber, Berat Kandili'nin ibadetle geçirilmesini tavsiye etmiştir.

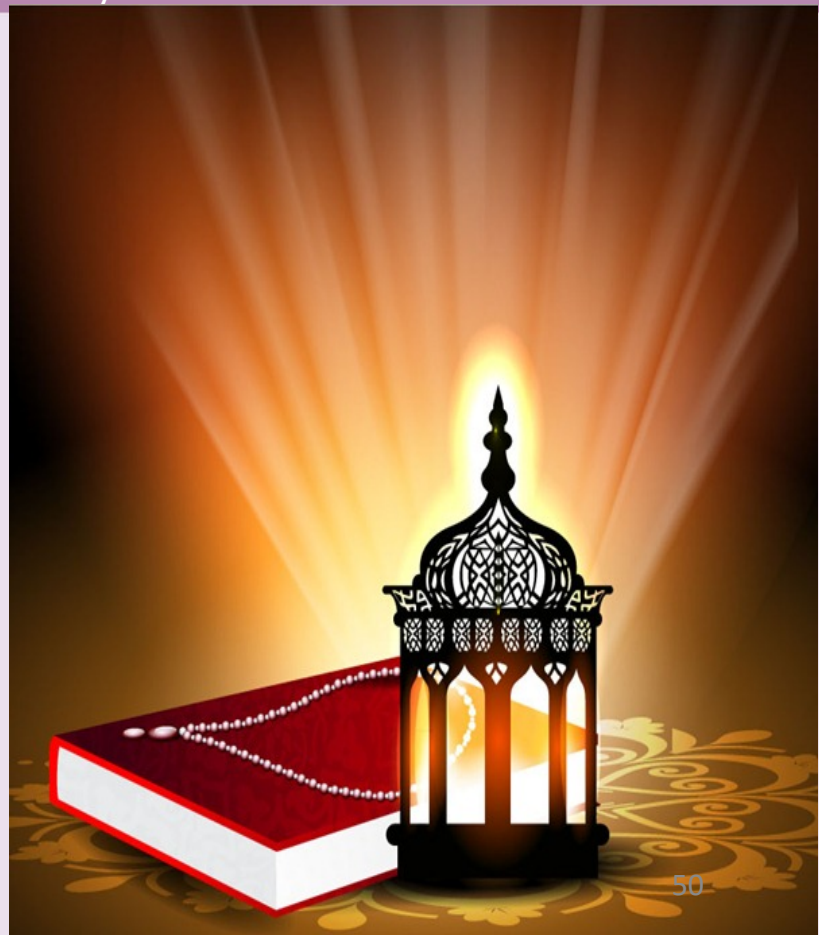

Kadir Gecesi

- Ramazan ayının 27. gecesidir.
- Kur’an-ı Kerim’in indirilmeye başlandığı gecedir.
- Kur’an-ı Kerim’de bu gecenin bin aydan hayırlı olduğu bildirilmiştir.

İbadet Edilir.
Dargın Olanlar Barışır.
Kandil gecelerinde;
Büyükler Ziyaret Edilir.
Komşular Birbirine İkramda Bulunur

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Toplumumuzu birleştiren temel değerler nelerdir?
2. Dini bayramlarımız hangileridir ve bayramlarda neler yapılır?
3. Şehitlerle ilgili bir ayet örneği veriniz?

Cevaplayalım

1. Aşağıdakilerden hangisi toplumda birlik ve beraberliği bozan davranışlardan biri <u>değildir?</u>

A) Cimrilik
B) Dedikodu
C) Yalan
D) İtaat

2. Müslümanlar, cuma ve bayramlar dışında bazı gün ve geceleri de mübarek kabul etmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu mübarek gecelerden biri <u>değildir?</u>

A) Beraat Kandili
B) Kadir Gecesi
C) Yılbaşı Gecesi
D) Mevlid Kandili

3. …… bir milletin bağımsızlığının, birlik ve beraberliğinin sembolüdür.

Verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Şehit
B) Bayrak
C) Vatan
D) Gazi

4.

I. Hediyeleşmek
II. Güler yüzlü davranmak
III. Hastaları ziyaret etmek
IV. Akrabayı ziyaret etmek
V. Helalleşmek

Verilen davranışlardan kaç tanesi "Bayramlarda neler yapılır?" sorusuna cevap niteliğindedir?

A) 2
B) 3
C) 4
D) 5

5. Bu gecede Hz. Peygamber, Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya götürülmüş, oradan göğe yükseltilerek ona Allah'ın ayetleri ve olağanüstü nimetleri gösterilmiştir.

Yukarıda bilgisi verilen kandil gecesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Miraç Kandili
B) Beraat Kandili
C) Mevlit Kandili
D) Regaip Kandili

HAZIRLAYANLAR
Kübra UZUN
Hatice Büşra PAKSOY
Furkan ÖZÜDOĞRU

REDAKSİYON
Suna AKKURT

TASARIM VE DÜZENLEME
Faize ULUSOY

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ